

Bijlage HAVO

2018

tijdvak 1
donderdag 17 mei
07.30 - 10.30 uur

Geschiedenis

Bronnenboekje

bron 1

Data en gebeurtenissen

	Datum		Gebeurtenis
1.	7 december 1942	a.	Bonaire, Saba en Sint Eustatius worden bijzondere gemeenten van Nederland.
2.	15 december 1954	b.	Er komt een regeling die bepaalt welke taken de eilandsbesturen hebben en welke tot het bestuur van de Nederlandse Antillen behoren.
3.	1 januari 1986	c.	Koningin Wilhelmina zegt de Nederlandse koloniën een grotere zelfstandigheid toe.
4.	10 oktober 2010	d.	Het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden wordt ondertekend.
5.	3 maart 1951	e.	Aruba maakt zich formeel los van de rest van de Nederlandse Antillen.

bron 2

Uit: De Eerste Wereldoorlog: oorzaak, wijze en gevolg, door Richard Lode, Rijksuniversiteit Groningen (faculteit Ruimtelijke Wetenschappen)

(.....) Voor 1914 werden oorlogen uitgevochten tussen twee staten. Maar de Eerste Wereldoorlog was één tussen meerdere staten. Een ander verschil met 'vroeger' was dat de oorlog niet meer tussen legers van de oorlogvoerende staten gevoerd werd, maar tussen de samenlevingen van de twee staten. Tevens was de oorlog niet een middel om bijvoorbeeld een geschil om een stuk land op te lossen. Nee, de complete overwinning op het andere land was het doel geworden (.....)

Een land won pas als de samenleving van de vijand vernietigd was. Dit werd verder gevoerd door het feit dat de soldaten simpelweg niet overwonnen konden worden. De frontlinie bleef grotendeels op dezelfde positie liggen.

Er was een andere manier van oorlogvoering nodig.

In de praktijk betekende dit dat de burgers die het materieel maakten en tevens nog potentiële strijdkrachten waren, uitgeschakeld dienden te worden. Dit gebeurde op diverse manieren waarvan de duikbootoorlog, een middel om bevoorradingsschepen met óf materieel óf voedsel te doen zinken, een bekend voorbeeld is (.....).

bron 3

Uit: Gibbes, Scriwanek en Römer-Kenepa: De bewoners van Curaçao. Vijf eeuwen van lief en leed, 1499 - 1999. blz.165.

ZEVEN TANKERS DOOR NAZI-DUIKBOOT GETORPEDEERD

“Directeuren van de Lago Petroleum Maatschappij en schipbreukelingen deelden mede, dat 7 tankschepen getorpedeerd werden nabij de Venezolaanse kust en op zijn minst 59 leden der bemanning dood zijn of vermist worden. De olie-autoriteiten waarschuwden uitvarende tankers naar het Meer van Maracaibo terug te keren.”